

A két Kovács Imre (Két fiatal, kiváló, tragikus sorsú pedagógusról)

A Stüsü

Már csak az idősebb generáció emlékezhet „Stüsü” - re.

Kovács Imre 1911-ben született Kovács Frigyes gazdálkodó első gyermekeként. Utána még két lányt és egy fiút szült az áldott szívű Hanyecz Krisztina.

Imre kiváló tanuló volt. Elemi után Kecskemétre került a piarista atyákhoz. (Akkor egy évi taníttatás és kollégiumi ellátás 1 üszöbe, és 40 mázsa búzába került.) Négy gimnázium után a család jó ismerősének, Dr. Legeza Antal országgyűlési képviselőnek ajánlatára, került az ország egyik leghíresebb tanítóképzőjébe, Sárospatakra. Ott szerzett tanítói oklevelet. Már diák korában kitűnt társai közül labdaérzékével. A Képző országos hírű focicsapatában aratta első sikereit. Itthon nagyon várta már a tehetséges labdarúgót a nem rég alakult Endrődi Torna Klub, az Iskolaszék pedig a kitűnő tanítót. A hegedű is szépen szólt a keze ügyében. Már ekkor a vadászszenvedély is fűtötte, mely élete végéig nem hagyta el, s amely végül fiatalon megrázó tragédiáját okozta. Egy éven át helyettesítgetett a község iskoláiban. (Párszor én is voltam keze alatt, gyönyörű emlékek fűznek azokhoz a tanítási napokhoz, mert Zsófi, a mesterien idomított kopó is elkísérte.) Egy év után a Nagylaposton szervezett elemi iskola tanítója lett. Akkor még az öreg „BAGOLYVÁRBAN”, a kaszinóban folyt a tanítás. Korombeli volt tanítványai rajongva beszéltek róla, mikor én léptem a nyomdokába és tanítottam 1954-1977 közt, az általa vezetett új iskolában.

Munkája mellett két nagy szenvedélye volt: a foci és a vadászat. Az utóbbi adta neki a „Stüsü” becenevet. (Így ismerték legalább annyira, mint most engem Marcinak.) A sok vidám anekdota mellé egy tragédia is társult. 1937. december 27-én, mikor a végzetes vadászat volt. Teherautón menve Csejtre, elütöttek egy kutyát, majd az egyik kör bezárulása után egy eltévedt serét megsebesített egy hajtót. A kör bezárása után rágyújtás következett. Beszélgetés közben az egyik társa megjegyezte: - Ugyan, mi lesz a harmadik baj? - Stüsü tréfásan megfedte: - Csak nem vagy babonás? - S az ő végzete lett a harmadik.

Túl volt már a tanítványaival rendezett pásztorjátékon. Mivel a lányok és legények szilveszteri szórakozását is ő szervezte, a vadászokat hazaszállító teherautóra nem szállt fel, csak hátul felkapaszkodott, hisz bő fél kilométer volt az iskoláig. Már megelőzték a nyulat szállító három kocsit, épp a vasúti töltésre kapaszkodtak fel, amikor a teherautó nagyot zökkent, és „Stüsü” hanyatt vágódott a

makadámon. Egy szava se volt többé. Koponyaalapi törés végzett vele. Élt 29 évet. A testi-lelki jó barát, Simon Pista szép nővére örökre arajelölt maradt. Baráti köre a vadászokból és a labdarúgó társak közül került ki. Endrőd örökös gólkirályát ismertem meg benne, mert 1934. június 16-án a Gyomai Leventéknek 12 gólt lőtt.

Rengetegen kísérték utolsó útjára. Köztük ott volt Nagylapos öregje, fiatalja, gyermeke a gyászmenetben.

Már fél évszázad is elszállt azóta. Emlékét kívánom feltámasztani, mert csak az hal meg, akit elfelejtenek.

A muzsikus tanító

Kovács Imre, a „furulyás tanító bácsi” Gádoroson született 1927. május 1-én. Négy fiú közül hárman szereztek tanítói oklevelet Nagykőrösön, a tanítóképzőben. A frissen szerzett oklevéllel 1946 szeptemberében kezdett tanítani Öregszőlőben. Élete végéig Endrődön működött. 1954-ben ének-zenetanári oklevelet is szerzett Szegeden. Lelkes, fáradhatatlan apostola lett a Kodály-módszernek. Amit szépnek, jónak látott, aminek igazáról meggyőződött, annak megvalósítását minden akadályon át elérte. Ebben volt ő igazán nagy.

Merész gondolata volt, hogy a falusi gyerekekből zenekart szervez. 10-12 tanulóval kezdte 1952-ben. S 1958-ban 100 tagú furulyazenekar kísérte utolsó útjára a Gyoma szélén lévő temetőbe.

Tervei megvalósításában nagy segítsége volt Szabó Elek kartárs, aki a zeneszerszámokat esztergályozta. Három év elég volt neki, hogy a járási és megyei iskolai hangversenyeken első díjakat szerezzenek tanítványai. Két alkalommal a Magyar Rádió is felvételt készített róluk. A felnőtteknek újjá szervezte az iparos Dalárdát, majd a Cipész Zenekart. Vállalta az ifjúság és a pedagógusok által rendezett dalos színművek zenei részének betanítását. Maga is szerepet vállalt bennük. Hazafias és a társadalmi rendezvényeken közreműködésével emelte a műsorok színvonalát. Megszervezte az Endrődi Fúvószenekart. Zenés ébresztőket (a szép május 1-i ébresztőket) és műsorokat szolgáltatott bel- és külterületen. Pedig addigra nagyon meggyengült az egészségi állapota. Sok teendője miatt elhanyagolta a gyógykezelést. Éveken át hősiiesen viselte betegségét.

Mindig sereglettek körülötte a tanítványok. Kötelességteljesítésben mindig példamutató volt. Életeszménye volt a szépre és a békességre való törekvés. Csak kevesen tudták, (még a legmeghittebb barátai közül is) hogy vele temettek el egy meseszép álmot, melyet egy kedves gyászruhás lány takart be a koporsóra szórt

maroknyi földdel, aki csodálta fáradhatatlanságát, muzsikáját, szelídségét, türelmét, és fájdalma néma viselését.

A zene, a népdal rád emlékeztet még sokunkat! Emléked kedvesebb, mint az életed volt, mert már csak a szépre emlékezünk.